

عنوان مقاله:

بررسی پیشینه ی نماد خمسه و مفاهیم و کارکرد آن در ادیان و فرهنگ های مختلف

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی نمادشناسی در هنر ایران با محوریت هنرهای بومی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مهلا تختی - دانشجوی دکتری پژوهش هنر، دانشگاه تربیت مدرس تهران،

فاطمه تختی - دانشجوی کارشناسی ارشد هنر اسلامی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز،

خلاصه مقاله:

نماد خمسه (پنجه یا کف دست) یکی از نمادهایی است که در بسیاری از ادیان و فرهنگ ها کاربرد داشته و در هر یک از آنها مفهوم و کارکرد خاص خود را یافته است. در اسلام، یهودیت، مسیحیت و برخی مذاهب و آیین های هندو می توان به اهمیت آن را در باورهای مردم از طریق هنرها و مناسک دینی پی برد. هدف پژوهش حاضر بررسی معانی، مفاهیم و کارکردهای این نماد در ادیان مختلف می باشد. تا از طریق آن بتواند به پاسخبرای پرسش پژوهش که نماد خمسه چه مفهومی دارد و چگونه در بستر فرهنگ های مختلف مفاهیمی تازه یافته است می باشد، دست یابد. پژوهش نشان می دهد نماد خمسه با ورود به حوزه های دینی و فرهنگی مختلف با عناصر خاص هر کدام امتزاج یافته، تقویت شده و در مسیری تازه گام نهاده است. اما در نهایت در همه آنها به نوعی با مفهوم حفاظت در برابر نیروهای شر و سعادت و خیر نزدیکی دارد. این نماد از زادگاه باستانی خود در حوزه مدیترانه دچار جابه جایی و حرکت شده، به سرزمین های مجاور راه یافته، دستخوش تکثیر شده و با عناصر دینی هر حوزه پیوند خورده و کارکرد و هویتی نو یافته است. این پژوهش به شیوه تحلیلی/توصیفی و با استناد به منابع کتابخانه ای انجام شده است.

کلمات کلیدی:

نماد خمسه، همسا، نماد در ادیان، نماد شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/748236>

